

የአቶ ዮሐንስ ጥሩነህ አጭር የህይወት ታሪክ

አቶ ዮሐንስ ጥሩነህ አዳል

1953 - 2012

አቶ ዮሐንስ ጥሩነህ ከአባቱ ከአቶ ጥሩነህ አበረሴና ከእናቱ ከወ/ሮ ጥሩ ዓለሙ በጎንደር ክፍለ ሀገር ልዩ መጠሪያዎ እንኮዬ መስክ በተባለችው ሥፍራ መሀል ጎንደር እ.አ.አ. ጃኑዋሪ 23 ቀን 1953 ዓ.ም. ተወለደ። ዕድሜው ለትምህርት በደረሰ ወቅት በአቅራቢያው በሚገኘው ሰበካ ግምጃ ቤት፣ ማርያም ቤተ ክርስቲያን ትምህርት ቢጀምርም ብዙ ሳይገፋበት ወደ ዘመናዊው ትምህርት በመቀየር በዚህ ከተማ በጻድቁ ዮሀንስ አንደኛ ደረጃ ት/ቤት እስከ 8ኛ ክፍል ድረስ ያለውን ትምህርቱን ተከታትሏል። የዘጠነኛ ክፍል ትምህርቱን በጎንደር ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ት/ቤት መከታተል ቢጀምርም ታላቅ ወንድሙ በሥራ ምክንያት ምጽዋ ስለነበር ከሱ ጋር በመሆን የሁለተኛ ደረጃ ትምህርቱን ኤርትራ ምጽዋ ልዑል መኮንን ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት አጠናቋል። ዮሐንስ በትምህርት ዘመኑ ጠንካራና ጎበዝ ተማሪ የነበረ ሲሆን በዚህም ትጋትና ጥረቱ በወሰደው የ12ኛ ክፍል መልቀቂያ ፈተና ከብዙ ተፈታኞች ብቸኛ ሆኖ በማለፍ አ.አ. ዩንቨርሲቲ ለመግባት ዕድል የገጠመው ወገናችን ነበር። በመቀጠልም በአዲስ አበባ ዩንቨርሲቲ በመግባት የከፍተኛ ደረጃ ትምህርቱን ለሦስት ዓመታት በመከታተል ላይ እያለ በወቅቱ በሕድገት በጎብከት የዕውቀትና የሥራ ዘመቻ ተሳታፊ በመሆን ትምህርቱን አቋርጦ በሸዋ ክፍለ ሀገር ጫንጮ አውራጃ በአዝማችነት ሄደል።

የዩንቨርሲቲ ትምህርቱን እየተከታተለ ባለበት ወቅት የ1966 የኢትዮጵያ አብዮት ተቀስቀሰ። በዚህ ጊዜ ሁሉንም የኢትዮጵያ ልጆች በእኩልነት የሚያይና ሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶችን የሚያስከብር ሕዝባዊ መንግስት አስፈላጊነት ሀገሪቱን በወጠራት ወቅት ዮሐንስ ጥሩነህ የትግሉ ተሳታፊ ነበር። በዚህ ትግል ለሀገሪቱና ለወገኑ የምክፍለው ድርሻ አለኝ በማለት ገና ከጅምሩ ወደ ትግሉ ጎራ በመቀላቀል በመሪ ድርጅቱ በኢትዮጵያ ሕዝባዊ አብዮታዊ ፓርቲ (ኢ.ሕ.አ.ፓ) ወጣት ክንፍ ተመልምሎ ትግሉ የሚጠይቀውን መስዋዕትነት ለመክፈል የህዝብ ልጅ መሆኑን አረጋግጧል።

በወቅቱ የደርግን አፋኝ ሥርዓት ከሚታገሉ ጓዶቹ ጋር በመሆን ዘመቻ በዘመተበት አካባቢ አርሶ አደሮችን በማደራጀትና በመቀስቀስ ለመብታቸውና ለመሬት ባለቤትነታቸው “መሬት ለአራሹ” በሚለው መፈክር ሥር በማታገል ወሳኝ ሚና ተጫውቷል።

ዮሐንስ በወቅቱ በሚያደርገው የዴሞክራሲያ መብትና የሕዝብ መንግሥት ትግል በደርግ አገዛዝ አፈናውና ክትትሉ እየከፋ በመምጣቱ ዘመቻውን በማቋረጥ ወደ ሱዳን በ1967 ዓ.ም. መጨረሻ ሊሰደድ ተገዷል። በስደት በነበረበት ወቅትም ትግሉን በመቀጠል ቢገፋበትም በሀገሩ ምድር ላይ ሆኖ ሊጫወት የሚችለውን ሚና ያህል ሊያረካው ስላልቻለ እራሱን ቀይሮ እንደገና ወደ ሀገር በመመለስ

በጎንደር ክፍለሀገር ደባርቅ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት መምህር በመሆን እያስተማረ ከደርግ ሥርዓት ጋር ፍልሚያውን ሳይታክት የተጋፈጠ ብርቅዬ የኢትዮጵያ ልጅ ነበር። በመጨረሻም የደርግ አፈናና ነፃ እርምጃና ቀይ ሽብር እየከፋ በመምጣቱ ትግሉን በተጠናከረ መልክ ለመቀጠል በ1969 ዓ.ም ወደ በረሀ ለመሄድ ወሰነ። በጎንደር ተራሮች የትጥቅ ትግል የጀመረውን የኢሕአፓ ሠራዊት (ኢሕአሠ) ወደ ጎንደር፤ ጠለምት በመጓዝ ተቀላቀለ።

በሠራዊቱ ይሰጥ የነበረውን የሽምቅ ውጊያ ሥልጠና አጠናቆ፡

“...ብረት አነሳሁ
ለትግል ተነሳሁ
ልጓዝ በድል ጎዳና
በተሰወት ጓዶች ፋና ...”

የሚለውን መዝሙር በመዘመር መራራውን ትግል ተያያዘው። አቀበት፣ ቁልቁለት መውረዱን፣ በረሀብና ውኃጥም መሰቃየቱን፣ በበረሃ ንዳድ መንደዱ እና ሌሎችንም

ትግሮች ከጓዶቹ ጋር በመሆን ብርታትና ጥንካሬውን እንዲሁም ቆራጥነቱን፣ ለዓላማ ሚቸኑቱን አረጋግጧል።

የኢሕአፓ ሠራዊት፣ በአንድ በኩል የፋሽስቱ ደርግ፣ በሌላ በኩል በጠባብ ብሔረተኛው ወያኔ ሀርነት ትግራይና ሻቢያ በመታገዝ በተከፈተበት ጦርነት በመጀመሪያ ከትግራይ በመቀጠልም ከጎንደርና አካባቢው መቆየት አልቻለም ነበር። ድርጅቱም አካባቢው ምቹ አለመሆኑን ተረድቶ በወሰነው ውሳኔ መሠረት ዮሐንስ ከጓዶቹ ጋር በመሆን ዳግም ወደ ሱዳን ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ የሚወዳትን ሀገሩን ለቆ ሊሰደድ በቅቷል።

ዮሐንስ ጥሩነህ በሱዳን ስደት ሕይወቱ በኢሕአፓ ጥላ ሥር ከሚያደርገው ቀጣይ ትግል ጎን ለጎን በሱዳን የተባበሩት መንግስታት ሕፃናትና የስደተኞች ጉዳይ (UNCHR) በማገልገል በርካታ ስደተኞችንና ጉዳተኞችን ጉዳይ ሲያስፈጽምና ሲረዳ ኖሯል። የሱዳን ፖሊሶች በስደተኛው ላይ ያደርጉ የነበረውን ወከባ ለማስቆምና ለመከላከል ከፍተኛውን ጥረት ያደረገና ስኬታማ ውጤት ያስመዘገበ ወገናችን ነው።

ዮሐንስ በ1973 ዓ.ም. ወደ ሱዳን ከወጣ በኋላ ወደ አሜሪካ በመምጣት በሰሜን አሜሪካ የኢሕአፓ ድርጅታዊ መዋቅርን በማጠናከርና እንቅስቃሴውንም ለማገዝ እንደገና ተቀላቅሎ በተለያዩ ኮሚቴዎች ኃላፊነትን ተቀብሎ አገልግሏል።

ዮሐንስ ጥሩነህ በሰሜን አሜሪካ አትላንታ በኖረበት ወቅት ደከመኝ ሰለቸኝ ሳይል እስከ አረፈበት ዕለት ለሀገሩና ለሕዝቡ ነፃነት እንደጮኸ፣ እንደሞገተና እንደተንገበገበ ሕይወቱን የለገሰ ብርቅዬ የኢትዮጵያ ልጅ ነበር።

ዮሐንስ በማኅበራዊ ሕይወቱም ሰውን አክባሪ፣ ተግባብና ተጫዋች ከመሆኑም በላይ በሚኖርበት በአትላንታ ከተማ ከተለያዩ የኢትዮጵያ ኮሙኒቲ አካሎች ጋር ቀና ግንኙነት ያለውና አቅሙና ችሎታው በፈቀደው መጠን እገዛ የሚያደርግ ወገናችን ነበር።

ዮሐንስ ለሞት የማይደነግጥ፣ በሽታ የማይፈራ፣ ላመነበት ጉዳይ ህይወቱን ለመስጠት የማይመለስ ኅበዝ፣ ጽኑና ደፋር ታጋይና የሕዝብ ልጅ መሆኑን የሚያውቁት ይመሰክሩለታል።

ኢትዮጵያ አንድ ጠንካራ ተከራካሪዋንና ጠበቃዋን አጣች። ጩኸቱንና ጊዜውን ለሀገርና ሕዝብ እንዳደረገ፣ የሞገተ፣ ያስተማረ አኩሪ የዚያ ትውልድ ወገናችን ነው። ወንድም ዮሐንስ በደረሰበት ህመም በህክምና ሲረዳ ቆይቶ ነሐሴ 10 ቀን 2004 ዓ.ም ከዚህ ዓለም በሞት ተለየ። ዮሐንስ ዮናስ የተባለ የአንድ ልጅ አባት ነበር።

በወገናችን ዮሐንስ ከዚህ ዓለም መለየት ለልጁ፣ ለወንድም እህቶቹ ለመላው ቤተሰብ፣ ዘመድ አዝማድና የትግል ጓዶቹ እግዚአብሔር ብርታቱንና ጥናቱን ይስጣችሁ/ይስጡን እንላለን።

የተከበራችሁ ቤተሰቦቹ፣ በመጨረሻው የሕይወት ፈተና ወቅትም አብራችሁ ለነበራችሁ ለተከበራችሁ ጓዶቹና ጓደኞቹ ዓላማና ፅናቱ ሁሌም ይከተላሉ።

